

Uzasadnienie do projektu uchwały XXXIX/2/2025 w sprawie dochodów i wydatków (budżet) Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej na 2025 rok.

Założenia do projektu budżetu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej na 2025 r.

1. Wprowadzenie

Projekt budżetu na 2025 rok został przygotowany z uwzględnieniem kontynuacji podstawnego celu Związku, jakim jest obrona interesów gmin wiejskich i miejsko-wiejskich oraz ich mieszkańców. Realizacja tego celu obejmuje m.in. aktywny udział Związku w procesie legislacyjnym (opiniowanie i konsultowanie projektów aktów prawnych dotyczących samorządów oraz prowadzenie lobbingu legislacyjnego w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i jej zespołów roboczych oraz w komisjach parlamentarnych). Równocześnie Związek wzmacniać będzie współpracę między gminami członkowskimi (wymiana doświadczeń, interwencje w imieniu Członków wobec zgłaszanych przez nich problemów) oraz rozwijać się instytucjonalnie poprzez rozbudowę zespołu eksperckiego, przy zachowaniu stabilnej sytuacji finansowej.

Zaprezentowany poniżej **projekt budżetu na 2025 rok** to budżet **zrównoważonego rozwoju** Związku - zaplanowany w sposób, wzmacniający długoterminowy rozwój naszej organizacji, łączący odpowiedzialność finansową z reprezentacją interesów Członków Związku i ich społeczności. Budżet odzwierciedla główne kierunki działalności statutowej Związku i zabezpiecza środki na ich realizację.

2. Główne założenia makroekonomiczne i finansowe

Przy opracowaniu projektu budżetu na 2025 rok wykorzystano analizę wykonania budżetów z lat poprzednich oraz założenia wynikające z celów i zadań Związku. Ustalono kluczowe wskaźniki makroekonomiczne na poziomach prognozowanych przez bank centralny i ustawodawcę: inflacja (CPI) w wysokości 5,6% (źródło: NBP, wskaźnik inflacji CPI, odczyt 08.11.2024 r.) oraz oszacowano dynamikę wydatków w 2025 roku, w tym wzrost cen towarów i usług oraz kosztów zatrudnienia.

Jednym z głównych założeń finansowych jest **waloryzacja składki członkowskiej**. Zgodnie z zasadami przyjętymi przez Zgromadzenie Ogólne Związku w 2018 r. zaplanowano podniesienie stawki składki o 0,08 zł (8 groszy) od każdego mieszkańca **obszaru wiejskiego** i w 2025 roku wynosi **0,6291 zł**. Odpowiada to wzrostowi wpływów ze składek o około **14,87%** względem roku poprzedniego.

3. Struktura przychodów ogółem

Planowane **przychody ogółem** Związku w 2025 roku wyniosą **3 349 000 zł**. Głównym źródłem finansowania działalności Związku pozostają **składki członkowskie**, zaplanowane na poziomie **2 909 000 zł**. Kwota ta stanowi prawie 87% wszystkich dochodów.

Pozostałe przychody, w łącznej wysokości około **440 000 zł**, stanowią środki z innych źródeł m.in. odsetki bankowe, dotacje projektowe lub inne dochody własne.

4. Struktura wydatków ogółem

Wydatki ogółem zaplanowano w wysokości **4 151 000 zł**. Taki poziom wydatków – wyższy niż planowane dochody – wynika z decyzji o intensyfikacji działań statutowych Związku w 2025 roku. Zwiększone nakłady finansowe mają zabezpieczyć realizację priorytetowych zadań i umożliwić dalszy rozwój instytucjonalny we wszystkich obszarach działalności Związku. Poniżej przedstawiono kluczowe pozycje budżetowe po stronie wydatków wraz z planowanymi kwotami:

- **Obsługa prawna w opracowaniu opinii, ekspertyz, stanowisk** – wydatki na przygotowanie opinii, ekspertyz i stanowisk wspierających **lobbing legislacyjny** Związku (wsparcie ekspertów zaangażowanych w prace KWRiST i komisji parlamentarnych); planowana kwota: **180 000 zł**.
- **Podróże służbowe** – koszty delegacji przedstawicieli Związku oraz ekspertów uczestniczących w posiedzeniach komisji, zespołów roboczych i w bezpośrednich spotkaniach z gminami członkowskimi; planowana kwota: **230 000 zł**.
- **Wynagrodzenia pracowników** – środki na uposażenia etatowe, uwzględniające waloryzację płac o wskaźnik inflacji (5,6%) oraz zatrudnienie dodatkowego eksperta (pełnomocnika ds. obszarów wiejskich, infrastruktury, bezpieczeństwa i spraw społecznych) od II połowy 2025 roku; planowana kwota: **1 476 000 zł**.
- **Obsługa posiedzeń, spotkań i szkoleń** – wydatki na organizację XXXIX Zgromadzenia Ogólnego oraz czterech regionalnych spotkań z przedstawicielami gmin członkowskich, a także kontynuację zdalnych forum tematycznych. Pozycja ta obejmuje również kontynuację bezpłatnych szkoleń dla pracowników samorządowych. Planowana kwota: **435 000 zł**.
- **Działalność informacyjna, wydawnicza i promocyjna** – środki na utrzymanie i rozwój kanałów komunikacji Związku (infrastruktura IT, strona internetowa, media społecznościowe), przygotowanie materiałów promocyjnych na spotkania regionalne oraz prowadzenie działań informacyjnych o Związku (szczególnie w trakcie sprawowania przez Polskę prezydencji w Radzie UE w 2025 r.); planowana kwota: **211 000 zł**.

Wymienione powyżej obszary odzwierciedlają priorytetowe kierunki wydatkowania środków w 2025 roku, zgodne z celami statutowymi Związku (m.in. wzmocnienie lobbingu, współpraca z gminami,

szkolenia, informowanie o działalności). Oprócz tego, budżet przewiduje pokrycie bieżących kosztów administracyjnych funkcjonowania biura Związku (koszty operacyjne, utrzymanie infrastruktury, obsługa organizacyjna) oraz koszty posiedzeń organów statutowych, tak aby zapewnić sprawną realizację zaplanowanych zadań.

5. Równowaga budżetowa

Plan finansowy Związku na 2025 rok zakłada ujemny wynik budżetu, gdyż planowane przychody ogółem (3 349 000 zł) nie pokrywają w pełni planowanych wydatków (4 151 000 zł), co oznacza deficyt w wysokości 802 000 zł, który zostanie sfinansowany z **nadwyżek z lat ubiegłych**, które wnoszą prawie 4 mln zł. Związek zamierza wykorzystać zgromadzone środki pieniężne z poprzednich okresów w celu pokrycia ujemnego wyniku zaplanowanego budżetu. Dzięki temu budżet zachowa formalną równowagę. Wykorzystanie rezerw finansowych ma charakter **strategiczny** pozwala na sfinansowanie kluczowych inicjatyw i **wzmocnienie potencjału** Związku w 2025 roku bez ograniczania zakresu zaplanowanych działań. Jednocześnie Związek zachowa ostrożność w dysponowaniu rezerwami, tak aby zabezpieczyć stabilność finansową również w kolejnych latach.

6. Ryzyka budżetowe

Należy podkreślić, że sporządzenie prognozy budżetowej obarczone jest pewnym stopniem ryzyka, wynikającym z uwarunkowań zewnętrznych. Utrzymująca się inflacja, dalsze potencjalne zwiększanie kosztów, nieprzewidziane zdarzenia makroekonomiczne lub regulacyjne mogą skutkować odchyleniami od założeń budżetowych.

Mimo to, Zarząd jest świadomy, że w trakcie roku mogą zaistnieć potrzeby dokonania korekt lub przesunięć w budżecie. Takie podejście zapewnia elastyczność budżetu i możliwość szybkiej reakcji na zmieniające się warunki, przy jednoczesnym zachowaniu nadrzędnego celu, jakim jest stabilne i efektywne wspieranie gmin członkowskich oraz realizacja statutowych zadań Związku.